

SAMENWERKINGSVERBAND AMSTELLAND EN DE MEERLANDEN

**Jaarverslag 2019
Kwaliteit versterken
door leren van elkaar**

Inhoud

Voorwoord	3
Over SWVAM	4
Bestuur en medezeggenschap	4
Ondersteuning op school	4
Onze organisatie	4
Hoe we werken	4
Opbrengsten 2019	6
Basisondersteuning (Programma 1)	6
Interne arrangementen (Programma 2)	7
Externe arrangementen (Programma 3)	8
Voortgezet speciaal onderwijs (Programma 4)	9
Regioloket (Programma 5)	10
Ontwikkeling en innovatie (Programma 6)	11
Bestuur en organisatie (Programma 7)	12
Samenwerking en communicatie	13
Financiën	14
Uitgaven in 2019	14
Meerjarenbegroting	15

Voorwoord

Met het afronden van 2019 zijn we precies halverwege de periode die ons Ondersteuningsplan 2018-2022 beslaat. Er zijn veel goede stappen gezet. Met de scholen werken we voortdurend aan een ondersteuningsaanbod dat aansluit bij wat leerlingen in deze tijd nodig hebben.

Ondersteuning vindt meestal plaats binnen trajectvoorzieningen. Aanvankelijk bestonden deze voorzieningen vooral uit schoollokalen waar leerlingen individueel werden geholpen. De trajectvoorzieningen ontwikkelen zich naar een aanpak waarin de docent centraal staat. **De docent maakt ondersteuning mogelijk binnen de klas** en wordt daarbij zelf waar nodig ondersteund door gespecialiseerde professionals. Dit past bij het **schoolmodel** waarmee we werken binnen ons samenwerkingsverband. De volgende stap is nog meer maatwerk bieden in de ondersteuning van specifieke doelgroepen, zoals hoogbegaafden en leerlingen voor wie Nederlands de tweede taal is.

De Inspectie van het Onderwijs ziet en waardeert de ontwikkelingen binnen SWVAM. Het **inspectiebezoek** in 2019 leverde een waardevol rapport op en een **voldoende beoordeling**. We zijn trots op alle professionals op de scholen en binnen onze organisatie die dit mogelijk gemaakt hebben. De samenwerking tussen de scholen binnen het samenwerkingsverband is hecht. Ook met de gemeenten is er een goede samenwerking.

De voor- en najaarsgesprekken die horen bij ons kwaliteitsbeleid leveren veel op. De scholen **leren van elkaar** en inspireren elkaar. Met het opzetten van **leernetwerken** op alle aangesloten scholen versterken we de samenwerking en daarmee de kwaliteit.

Het aantal langdurig verzuimende leerlingen ('thuiszitters') op onze scholen is relatief laag. Dit aantal is niet gestegen in 2019. Samen met gemeenten en hulpverlening zetten de scholen zich in om al deze leerlingen passende begeleiding te bieden. Het deelnamepercentage van praktijkonderwijs (PrO) en voortgezet speciaal onderwijs (VSO) is onder het landelijk gemiddelde. Dat biedt financiële ruimte om onder meer de trajectvoorzieningen te financieren en met elkaar **passend onderwijs voor elke leerling** mogelijk te maken.

Bas Vismans

Directeur-bestuurder SWVAM (Stichting VO Samenwerkingsverband Amstelland en de Meerlanden)

Over SWVAM

Binnen SWVAM werken de schoolbesturen in Aalsmeer, Amstelveen, Ouder-Amstel, Uithoorn en Haarlemmermeer samen. Ons doel is het realiseren van goede ondersteuning voor leerlingen in het voortgezet onderwijs (VO).

Bestuur en medezeggenschap

De directeur-bestuurder van SWVAM is verantwoordelijk voor het beleid. In de Raad van Toezicht (RvT) zijn de aangesloten schoolbesturen vertegenwoordigd. Ouders en personeel zijn vertegenwoordigd in ons medezeggenschapsorgaan, de ondersteuningsplanraad (OPR).

Ondersteuning op school

Bij SWVAM horen 17 scholen voor voortgezet en voortgezet speciaal onderwijs. We werken vanuit het schoolmodel, het grootste deel van ons ondersteuningsbudget gaat direct naar de scholen zelf. Daarnaast zetten we budget in voor onder meer onderwijs en ondersteuning van leerlingen in het **voortgezet speciaal onderwijs** (VSO) en het **praktijkonderwijs** (PrO), voor leerwegondersteuning en bovenschoolse voorzieningen.

Onze organisatie

De organisatie van SWVAM bestond in 2019 uit

- een Regioloket (drie orthopedagogen en een coördinator/beleidsmedewerker);
- een directeur-bestuurder;
- twee ondersteunende medewerkers.

Voor de uitvoering van een aantal taken werken we samen met de zorgcoördinatoren van de scholen.

Hoe we werken

Passend onderwijs bieden we in de eerste plaats vanuit de scholen zelf. Alle scholen die zijn aangesloten bij SWVAM, kunnen leerlingen extra ondersteuning bieden

in een trajectvoorziening. Deze leerlingen kunnen hierdoor **zoveel mogelijk meedoen met het reguliere onderwijs**. Sommige leerlingen hebben meer ondersteuning nodig. Met hen, hun ouders en de hulpverlening wordt een multidisciplinair overleg (MDO) gevoerd. Dit gaat over welke aanpak en ondersteuning goed passen. Ook wordt besproken welke school hier het beste voor kan zorgen.

De basis voor ondersteuning van leerlingen is het **OntwikkelingsPerspectiefplan (OPP)**. De scholen maken een OPP voor elke leerling die extra ondersteuning nodig heeft, in goed overleg met de ouders. Het OPP laat zien wat een leerling kan en nodig heeft (ondersteuningsbehoefte).

Opbrengsten 2019

De basis van ons werk is het Ondersteuningsplan 2018-2022 (www.swvam.nl). Dit plan wordt ieder jaar geactualiseerd in de activiteitenplannen van de scholen. We organiseren en verantwoorden onze activiteiten in zeven programma's. Hieronder vindt u de belangrijkste opbrengsten over 2019.

Basisondersteuning (Programma 1)

- De **trajectvoorziening** werkt steeds vaker als expertisecentrum in de school. De inzet van de zorgcoördinatoren en begeleiders passend onderwijs (BPO'ers) verschuift van het ondersteunen van individuele leerlingen naar het coachen en ondersteunen van docenten en **docententeams**.
- De scholen zijn beter geworden in het maken van én werken met **OntwikkelingsPerspectiefplannen** (OPP's).
- Passend Onderwijs wordt steeds beter opgepakt door de **hele onderwijsorganisatie**. De ondersteuning en begeleiding van leerlingen komt meer te liggen bij mentoren en leerlingbegeleiders.
- Er is op de scholen meer oog voor **gedifferentieerd lesgeven**, met als doel om elke leerling zo veel mogelijk onderwijs te bieden op het eigen niveau.
- Door deze ontwikkelingen krijgen leerlingen waar mogelijk begeleiding en **ondersteuning in hun eigen klas**.
- Om de **zorgstructuur te versterken** is door Altra een actieplan gemaakt. Het doel is een breed aanbod voor leerlingen die niet op hun plek zijn in het reguliere onderwijs. Altra gaat meer expertise delen. Het doel op langere termijn is dat daardoor ook de leerlingen bij wie dit nu niet lukt, (opnieuw) hun plek vinden in het reguliere onderwijs.
- **Leerlingen** worden op de scholen zoveel mogelijk **betrokken** bij de extra ondersteuning die zij nodig hebben. De **regie** ligt zoveel mogelijk bij de leerling zelf.
- De scholen werken aan goede overstappen. Vanuit het primair onderwijs (PO) naar VO, tussen VO-scholen en naar vervolgopleidingen zoals het MBO. We streven ernaar dat ouders altijd nauw betrokken worden wanneer hun kind overstapt van speciaal basisonderwijs (SBO) naar het VO.
- De **ondersteuningsprofielen** van de scholen zijn **aangescherpt**. Zo blijft duidelijk voor ouders en leerlingen wat de scholen kunnen bieden aan (extra) ondersteuning.

Leren van elkaar in professionele leernetwerken

Binnen SWVAM zijn verschillende leernetwerken actief. In deze netwerken delen professionals kennis en ervaringen met elkaar. Naar aanleiding van de werkochtend van SWVAM eind 2018 is op elke school een eigen leernetwerk gestart. Hierin zijn de zorgcoördinator van de school, de hulpverlening, GGD en de gemeente (leerplicht) betrokken. Het doel is dat mensen elkaar leren kennen en daardoor sneller contact met elkaar kunnen opnemen om samen te werken. Dit helpt hen om met elkaar leerlingen nog beter en sneller te kunnen ondersteunen.

Interne arrangementen (Programma 2)

- Samen met de betrokken gemeenten financiert SWVAM het **schoolmaatschappelijk werk** (SMW). SMW is beschikbaar op alle scholen binnen ons samenwerkingsverband.
- Vanaf 2019 kan de schoolmaatschappelijk werker in de regio Amstelland **zelf doorverwijzen** naar veel vormen van (jeugd)hulpverlening. Dit zorgt ervoor dat kinderen en ouders sneller en makkelijker de noodzakelijke hulp krijgen.
- Het aantal leerlingen met een andere thuistaal dan het Nederlands neemt toe. Hier anticiperen we op.

Dat gebeurt onder meer in de **ondersteuningsplannen** van de scholen. SWVAM en de betrokken gemeenten investeren om deze leerlingen ook komende jaren **goede ondersteuning** te kunnen bieden.

- SWVAM en de betrokken gemeenten dragen financieel bij aan het maatjesproject Peer2Peer in Amstelland en Haarlemmermeer. Binnen Peer2Peer worden kinderen met bijvoorbeeld een vluchtelingenachtergrond gekoppeld aan leeftijdsgenoten die al langer in Nederland wonen. Het project **versterkt het netwerk van de nieuwkomers** en draagt bij aan succesvolle integratie.

Nieuw aanbod voor NT2-leerlingen

Een groeiend aantal leerlingen in Amstelland en Haarlemmermeer spreekt thuis (bijna) geen Nederlands. De kinderen en hun ouders hebben diverse achtergronden, van statushouder tot expat of arbeidsmigrant. Op het Hoofdvaart College en Panta Rhei vinden deze leerlingen een passend aanbod in de internationale schakelklassen (ISK). ISK biedt volledig dagonderwijs met veel aandacht voor de Nederlandse taal, gedurende maximaal tweeënehalf jaar. Hierna stromen de leerlingen door naar het reguliere onderwijs. In samenwerking met de gemeenten werken de ISK-scholen aan meer aanbod op het vlak van NT2- onderwijs. Denk bijvoorbeeld aan een verlengde lesdag en (individuele) maatwerktrajecten.

Externe arrangementen (Programma 3)

- De externe +arrangementen bieden leerlingen **ondersteuning in complexe situaties**, waarin de school niet zelf alle nodige ondersteuning kan bieden. Na deelname aan +Works worden de leerlingen gevolgd. Dit geeft over langere tijd inzicht in de effecten. In 2019 hebben minder leerlingen dan be- groot gebruik hoeven maken van een +arrangement.
- Verschillende arrangementen zijn in 2019 onder- gebracht in de **maatwerkenpak** van het Altra College Haarlemmermeer (ACH). Deze individuele aanpak wordt deels gefinancierd vanuit program- ma 4, voortgezet speciaal onderwijs (VSO). Het gaat om individuele programma's op maat, een passend en sluitend aanbod van onderwijs en hulpverlening voor leerlingen.
- SWVAM stelt per uitbestede leerling in het **voort- gezet algemeen volwassenenonderwijs** (VAVO) geld beschikbaar. Dit wordt onder meer gebruikt voor individuele begeleiding van studenten met een beperking, studie- en huiswerkbegeleiding in Open Leer Centra, ambulante begeleiding, school- maatschappelijk werk en training die helpt om faalangst aan te pakken.

Meer maatwerk mogelijk maken

“Het ondersteuningsaanbod binnen ons samenwerkingsverband is steeds beter dekkend. De basis is op orde. Komende tijd richten we ons op meer maatwerk in de ondersteuning. Denk bijvoorbeeld aan leerlingen die hoogbegaafd zijn, maar een taalachterstand hebben doordat Nederlands voor hen de tweede taal is. Of aan leerlingen die autistisch zijn én heel vaardig met ICT. Zulke leerlingen hebben een eigen traject nodig, waar mogelijk binnen het reguliere onderwijs.”

Bas Vismans, directeur-bestuurder SWVAM

Voortgezet speciaal onderwijs (Programma 4)

- SWVAM draagt structureel financieel bij aan de samenwerking van het Altra College met het reguliere voortgezet onderwijs. Het Altra College Haarlemmermeer (ACH) biedt voortgezet speciaal onderwijs (VSO) aan leerlingen met ondersteuningsbehoefte op het vlak van psychiatrie en gedrag. De school levert onderwijs en hulpverlening op maat, bijvoorbeeld voor leerlingen die cognitief HAVO kunnen volgen.
- Het totaal aantal leerlingen in het VSO is ongeveer gelijk gebleven in 2019.

Hulp voor leerling én gezin door samenwerking met gemeenten

De afgelopen jaren hebben we ons samen met de gemeenten ingezet om het aantal langdurig verzuimende leerlingen omlaag te brengen ('thuiszitters'). Vaak hebben deze leerlingen te maken met complexe problematiek. De thuissituatie is ingewikkeld en er is meestal sprake van psychiatrische klachten. We streven naar een systeemaanpak, waarbij de leerling en zijn of haar omgeving hulp en ondersteuning krijgt. Met wethouders en schoolbestuurders PO en VO hebben we hierover in 2019 een bestuurlijke bijeenkomst gehouden. In 2020 krijgt dit een vervolg. Het traject wordt ondersteund door Gedragswerk. Ook oud-kinderombudsman Marc Dullaert is betrokken bij de aanpak.

Regioloket (Programma 5)

- In 2019 heeft het Regioloket van SWVAM **veel vragen kunnen beantwoorden** over leerlingzorg en -ondersteuning.
- Het Regioloket heeft afgelopen jaar 224 **toelaatbaarheidsverklaringen** (TLV's) afgegeven voor het voortgezet speciaal onderwijs (VSO). In totaal waren er 91 verlengingen, een lichte afname. We zien minder TLV-aanvragen voor leerlingen vanuit het PO en meer aanvragen voor zij-instroom vanuit andere vormen van voortgezet onderwijs.
- Het verzuimbeleid wordt regelmatig **afgesteld met het PO**. Zo willen de scholen, het Regioloket en de betrokken gemeenten voorkomen dat langdurig verzuim in het PO leidt tot 'thuiszitten' in het VO.
- We houden niet alleen de 'thuiszitters' **in beeld** (langdurig verzuim) maar ook de leerlingen die vaker dan gemiddeld verzuimen. Het gaat hierbij ook om geoorloofd verzuim. De registratie vindt plaats in goed overleg tussen de VO-scholen en de gemeenten.
- Er is meer aandacht gekomen voor de inzet van het **M@ZL-protocol** (medische advisering van de

ziekgemelde leerling, spreek uit als 'mazzel'). Scholen, jeugdartsen en gemeenten werken hierin nauw samen. Elke partij heeft een duidelijke rol. Scholen signaleren, jeugdartsen adviseren en als dit nodig is, handhaaft de leerplichtambtenaar van de gemeente. We werken eraan om het M@ZL-protocol van de GGD op alle scholen in te voeren.

Meer ICT-uitdaging voor leerlingen met Digibende

Samen met de gemeente Amstelveen werkt SWVAM aan een aanbod voor leerlingen op het gebied van ICT. Dat doen we onder de vlag van 'Digibende'. Het aanbod is speciaal bedoeld voor leerlingen die dreigen langdurig te gaan verzuimen en meer uitdaging nodig hebben op digitaal gebied. Digibende gaat van start in het schooljaar 2020-2021.

Ontwikkeling en innovatie (Programma 6)

- SWVAM ondersteunt en stimuleert de scholen bij het voortdurend **professionaliseren** van mentoren en docententeams. Professionalisering vindt plaats door onder meer intervisie, scholing en coaching.
- In 2019 hebben we het systeem TOP Dossier ingevoerd om **veilig persoonsgegevens te verwerken** en uit te wisselen. Scholen gebruiken de beveiligde omgeving van TOP Dossier onder meer om **OntwikkelingsPerspectiefplannen** aan te maken.
- SWVAM heeft scholing georganiseerd om de betrokkenen goed te leren werken met TOP Dossier.
- Ons **kwaliteitsbeleid** is verder ontwikkeld, in samenspraak met de scholen.
- In juli kreeg SWVAM bezoek van de **Inspectie van het Onderwijs**. Onze organisatie scoorde **voldoende op alle onderzochte punten**.
- De scholen werken volgens de richtlijnen die in 2018 zijn afgesproken voor de overstap tussen PO en VO. De richtlijnen zijn gemaakt n.a.v. onderzoek naar versoepeling van deze overstap. Praktijkonderwijs en voortgezet speciaal onderwijs worden eerder betrokken bij de adviesgesprekken in het PO. Bij zij-instroom van leerlingen werken scholen vaker met een warme overdracht.

Samenwerking tussen de scholen groeit

“In voor- en najaar voeren we gesprekken op alle scholen. Aan de hand van de actieplannen van de scholen gaat het over de inzet van middelen en de opbrengsten. Deze gesprekken betekenen veel voor de **kwaliteit van leerlingondersteuning**. In de voorjaarsronde presenteren de scholen hun plannen aan elkaar, in het najaar de opbrengsten. De presentaties leveren dynamische gesprekken op. Elke school haalt en brengt informatie, ze inspireren elkaar en **versterken elkaar door ervaringen uit te wisselen**. Bijvoorbeeld over de rol van het mentoraat en hoe de interne scholing wordt georganiseerd. Er ging geen gesprek voorbij zonder dat scholen een vervolgspraak met elkaar maakten. Daar gaan we voor, dat professionals elkaar weten te vinden en elkaar versterken.”

Bas Vismans, directeur-bestuurder SWVAM

Bestuur en organisatie (Programma 7)

- SWVAM werkt met een directeur-bestuurder en een Raad van Toezicht. Dat doen we sinds 2017. Zoals gepland hebben we deze **structuur** in 2019 **geëvalueerd**. De uitkomsten zijn positief. Het lukt goed om de rollen en taken helder te houden. Dat we elke RvT-vergadering besluiten met een evaluatie van ieders rol, draagt daar veel aan bij.
- In 2019 hebben we een uitgebreide **risicoanalyse** opgesteld. Dit helpt om ook op lange termijn ondersteuning mogelijk te maken voor leerlingen.
- Op basis van ons **IBP-beleidsplan** (informatiebeveiliging en privacy) hebben we verschillende stappen gezet in 2019. De belangrijkste is de invoering van TOP Dossier.

Samenwerking en communicatie

SWVAM brengt professionals bij elkaar, zodat zij elkaar leren kennen en elkaar weten te vinden wanneer dit nodig is. Samen willen we leerlingen de beste ondersteuning bieden.

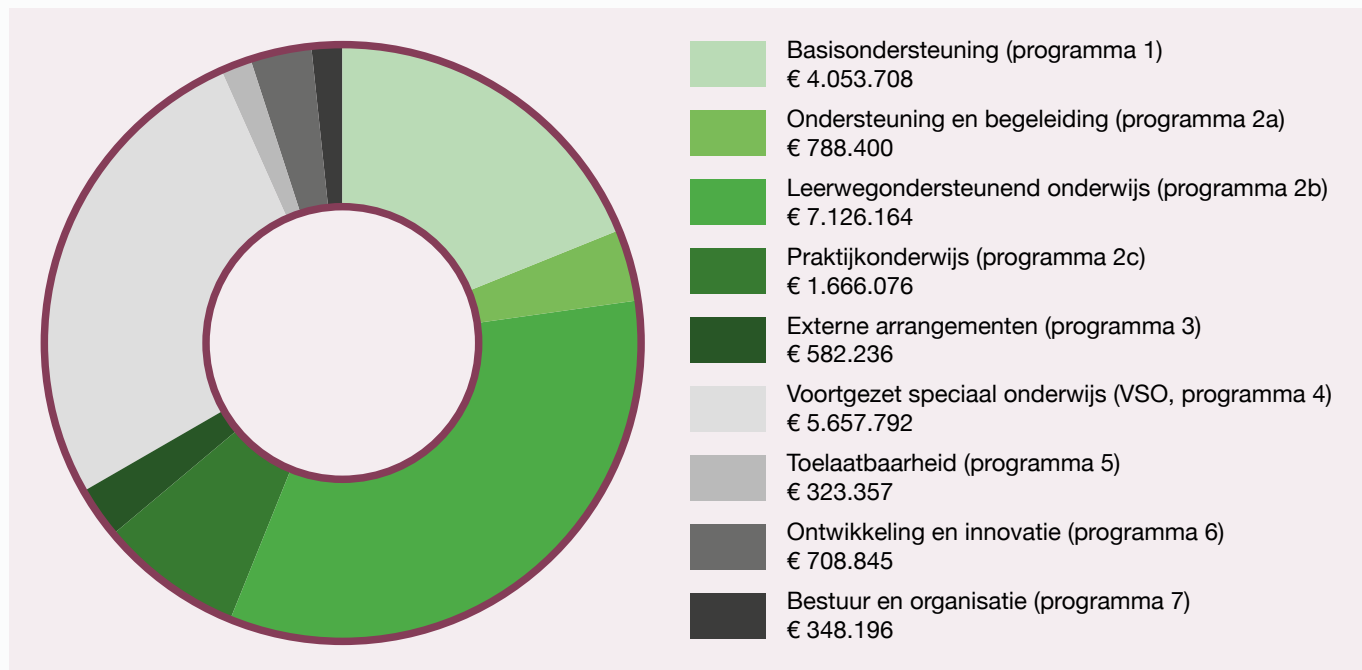
- In 2019 is regelmatig overlegd door zorgcoördinatoren en schooldirecties. We stimuleren **het delen van kennis** binnen en tussen de zorgadviesteams op de scholen.
- We zetten leernetwerken in om de samenwerking tussen professionals te versterken.
- Kwaliteit, samenwerking en communicatie zijn nauw verbonden. Door onder meer **intervisie** versterken we de kwaliteit van leerlingondersteuning.
- Samen met maatschappelijke partners zorgen we ervoor dat de verschillende vormen van **ondersteuning, hulp en zorg** die leerlingen krijgen **goed op elkaar aansluiten**. We werken onder meer samen met Centra voor Jeugd en Gezin, schoolmaatschappelijk werk (SMW), gemeenten waaronder de afdelingen leerplicht, GGD'en, de onderwijsinspectie, organisaties voor jeugdhulp, collega-samenwerkingsverbanden VO en PO, het MBO, arbeidsconsulenten en het bedrijfsleven (vanwege de aansluiting VO-MBO).
- Regelmatig houden we scholen en onze andere partners op de hoogte van nieuws en ontwikkelingen. Dit doen we onder meer via onze **site** en **nieuwsbrief**, de SWVAM-update.
- Onze in 2018 vernieuwde **website** www.swvam.nl **wordt goed gevonden en gebruikt** door de verschillende doelgroepen.
- Professionals maken op de site onder meer gebruik van het **format** als basis voor het OntwikkelingsPerspectiefplan (OPP) voor leerlingen.
- Ook online willen we goed inspelen op de **internationalisering** van Amstelland en Haarlemmermeer. Daarom hebben we in 2019 besloten om de belangrijkste informatie voor **ouders** ook in het Engels beschikbaar te maken op onze website.
- Onze site heeft koppelingen met onder meer TOP Dossier voor het beveiligd uitwisselen van gegevens. We bieden doelgroepgerichte informatie over **omgaan met privacy**.
- Ook op andere manieren houden we voortdurend aandacht aan **informatiebeveiliging** en privacy. Tijdens netwerkbijeenkomsten geven we voorlichting, we versturen regelmatig een mailing en informeren over versleuteling van gegevens.

Financiën

- De risicoanalyse die we hebben opgesteld, geeft goed inzicht in de financiële reserves die nodig zijn. Daarmee kunnen we ook op lange termijn ondersteuning mogelijk maken.
- Vanaf 2019 hebben we een aantal jaar negatief begroot. Vrije reserves zetten we in om de belangrijkste punten uit ons ondersteuningsplan te realiseren en de nodige ondersteuning mogelijk te maken voor leerlingen.
- We investeren in ondersteuning en professionalisering. Het budget voor ondersteuning dat door de scholen wordt ingezet (programma 1, 2b en 6) stijgt vanaf 2020 met 1 miljoen euro.

Uitgaven in 2019

Meerjarenbegroting

	2020	2021	2022	2023
Baten				
Rijksbijdragen	21.690.508	21.944.676	21.690.093	21.472.913
Overige overheidsbijdragen	0	0	0	0
Overige baten	710.500	710.500	710.500	710.500
Totale baten	22.401.008	22.655.176	22.400.593	22.183.413
Lasten				
Basisondersteuning (programma 1)	4.232.640	4.166.160	4.124.400	4.083.120
<i>Interne arrangementen (programma 2)</i>				
Ondersteuning en begeleiding (programma 2a)	817.100	817.100	817.100	817.100
Leerwegondersteunend onderwijs (programma 2b)	8.133.747	8.008.507	7.929.836	7.852.069
Praktijkonderwijs (programma 2c)	1.684.639	1.642.872	1.628.949	1.610.385
Externe arrangementen (programma 3)	856.201	856.201	856.201	856.201
Voortgezet speciaal onderwijs (programma 4)	5.816.792	5.903.556	5.963.411	5.823.844
Toelaatbaarheid (programma 5)	288.000	288.000	288.000	288.000
Ontwikkeling en innovatie (programma 6)	934.250	849.250	849.250	849.250
Bestuur en organisatie (programma 7)	443.200	410.700	410.700	410.700
Totale lasten	23.206.569	22.942.345	22.867.846	22.590.670
Resultaat	-805.561	-287.169	-467.253	-407.256

Het volledige jaarverslag en de jaarrekening vindt u op www.swvam.nl.

SAMENWERKINGSVERBAND AMSTELLAND EN DE MEERLANDEN

Stichting VO Samenwerkingsverband Amstelland en de Meerlanden (SWVAM)

Linnaeuslaan 2a

1431 JV Aalsmeer

T 0297-799 863

E swvam2709@swvam.nl

W www.swvam.nl